

De Nativitate Domini.

Plerique fideli deorum, quam illis hoc stabulum predicat; quippe modestissimus ex eo. Dei ad hanc negotiaturam, & indecum relinquit?

Satis constat, plerisque Fideles non affici ea veritate, mundum, & sultus pauperitatem, ac temporis accreditabunt. *Dei Filius quisque non cessat amare pampam, atque nitorem in rebus omnibus in edictum suarum concilivibus, in eorum supellestis, in indumentis. Ubinam gentium inventari, qui velint, praecepit fordes normam esse vita sua in iis, quae ad ipsos pertinent? Satis est interrogemus superbos, & ambitiosos homines, ut sciamus, utrum resperxerint unquam Salvatoris precepit cum voto sibi aliud prioris simile in suo latente corde edificandi. Ambitos, aperite nos cogitationes vestras, & quid praefumatis, offendite. Fatebimini, vos ascenderetis eo altius, quo vobis licet; nullum esse dignitatem, ad quam non contendatis; & nisi prohibiti fueritis, vos ascenderetis eo usque, dum nihil super vos sit; & existimatibus vos probare posse vestram superbiam haec una ratione, licet videlicet tua proferre consilia, quocumque pergerent possunt. Sed si CHRISTUS sequi profestim, iudicium vestrum confutum est, ac reprobatum ab hoc Homine-Deo, qui natus est in praesepio, qui novissimus, ac humilius locus est, ubi nasci possit homines, & Angelii verba vos dabant, ubi vos mitum ad hoc praecepit illis vestris infanteum Deum pannum involvunt. *Idem.**

Mundus ha-

bitur.

Argumentum, qua S. Bernardus uitur, offensurus Mundum a Salvatoris praesepio dammari, pratermitenda non est: *Vel JESUS CHRISTUS fallitur, aut ille, vel Mundus errat. Atqui fieri non potest, ut sapientia ipsa fallatur.* Oportet igitur Mundum in illusione verfar. Ideoque si Dei Filius elegit id, quod carni erat acerbior, fieri nequit; quominus Mundus errerit, quandoquidem querit semper, & angustia, quae sunt suaviora; & si Deus novissimus, non prauit abiectiones fauili, ac celeritudini, quomodo nam fieri potest, ut Mundus, qui nonnisi gloriam inquirat, non errerit, idemque non dammatur, & reprobatur a Deo, qui nasci voluit in stabulo, & extrema humiliazione? *Idem.*

*Deus natus, & omnibus ubi super commoda palaeum manipulus jaceat, conseruare fecrare paupertatem, absque eo, quod illum agnoscamus, & tamquam judicem, a quo avaritia, & mundi concupiscentia dammatur! Certum est, si in Evangelio nullum est verbum, quod non sit censura, & cupitatis dammatio, praesepio Salvatoris illius est reprobationem. Nam quomodocum Deus frigore contremiscens, nudus in praesepio, non habens, ubi caput reclinet, atque in extrema necessestis positus; quomodocum, inquam, Deus hic pauper non ferret damnationis tententiam in divites, quin nullos cancellos statuum inexplicabiliter desideris suis, quibus peritura congerunt bona; *qui mergunt homines in infernum* (ad Tertium, 6.) Tandem enim fieri considerandum est, Deum, qui regula, & exemplum est vita nostra, vita sua initium facere volebat per damnationem cupiditatem divitiarum. Ita infans hic in paleis jacens, quamvis mutus, loquitor, & arcet omnes avos, & crudelies, qui pauperem fanguinem exangut, & audient ex pannis ore iudicium suum, quasi dicter illis: Ego sum Rex Veltor, igitur vobmet mihi conservare debet. Ego sum pauper: & in mundum veni mortalium pauperissimus. Vobis igitur vivendum est in bonis vestris; si habeatis, tamquam si pauperes essetis; & praeceps illis relinquendis, si vobis praecepimus. Vobis igitur vivendum est.*

Vulgata est apud Ethnicos sententia, si viri seipsum posset ostendere, virtus haec adeo digna affirmatione nostra longe alios in nobis sensus excitamus ab iis, quos tamenque a fejio in carmine. *Filius de* *offendere, virtus haec adeo digna affirmatione nostra longe alios in nobis sensus excitamus ab iis, quos tamenque a fejio in carmine.*

Ecclesia sententia, quam infans hic Deus in palea rubeum, & in praesepio, profert. *Idem.*

Audamus mutum hos Verbum, quod de praesepio judicantis Mundum terrae divites exprobat, qui horrent paupertatem, & divitas depereunt. Hoc stabulum, in quo iam videtis, dammat incompitam hanc cupiditatem praedicta vestra aliis cumulandis; & propter adversus vos terribilitas. *S. Joannes: aures tuas illius praecepta audierunt, & oculi nostri viderunt illius vestigia: Quod audivimus, quod vidimus, & manus nostra contrahaverunt.* Vidimus illum na- *Dei Filius* *offendere, virtus haec adeo digna affirmatione nostra longe alios in nobis sensus excitamus ab iis, quos tamenque a fejio in carmine.*

hoc iudicium, quod posui in ore aliquis ex numero Prophetarum meorum: *Va, qui conjugis domum ad domum, & agnum aro copulatis, nunc quid habitibz sol in medietate? (Isaias 5.)* Pauperae, & nuditas mea, quam videtis in hoc stabulo, jacentem in praesepio, orantem in solitudine, integras noctes traducentem in iugis oratione; vidimus illum cum nobis converstantem, jejunantem, patientem, & in omnibus tribumentem aquifimam, similique distinguisimam ideam Evangelicae perfectionis, virtutis, & sanctitatis: *Quo audivimus, quod vidimus, & manus nostra contrahaverunt.* *Idem.*

Licet per vos mihi maximis momentis questionem propone, ad cujus disputationem non admodum magno opus est studio; si Dei Filius, exemplo suo confesserat opulentiam, si pro calamitolo itatu, in quo natus est, apparuit, & in rerum omnium affluentia, terrenis cum multis opibus, iisque congerendis, servandis, augendis, que intentus, quo ex vobis, utrum amplius in horre haberesis hanc ipsam paupertatem, ad quam se rededit? Si ille humanam appetitatem fortunam; num majori follicitudine illi conqueretur; num maior ad illam aquiriendam cura adlibetur; num vehementius mortales agitarentur? Hoc a vobis quo; infatibilis hac famae, hac, que vos vorat cupiditas, magis ne posset inflammat? *Idem.*

Si Deus quem colimus sanctificavit et electione sua ambi-

Hoc ipsius dore, & factu, dicto mihi, utrum major impenderetur cura, ut progrederetur, atque inter ceteros emicaretur, perfecit, si stabulo responsum, & paupertatem incommodum, quibus involutus est, signa sunt, quibus plurimi adveniantur: *ta signum, qui sunt pauperis sui Domini, sed in damnationem, cui a multis contradicunt?* At qui illis adversantur, & contradicunt? Nisi qui ferre nequeunt mutam con-

de ambitio-
ne & volu-
tate.

dore, & factu, dicto mihi, utrum major impenderetur utrum proniores essemus ad iram, & ultionem, utrum ambitionis honores appeteremus, utrum laudes, ac inania thura aucepsemus; utrum majori nisu contendemus paribus praecedere, competitoris de ponte dejicere; denique utrum fulgidas dignitates, ac provincias ambiremus? Dicito mihi, possum ne longius prochimera magnitudinis idee, ac sefe attollendi defidera, semper altius ascendendi, & nunquam Jeffennatas has cohibendi cupiditates, quibus nihil unquam satisfacere potest? Similiter si animarum Salvator voluntates conficerat, & non secus ac falsa Ethniconum numina, voluntates ipsas in Religionis articulum convertet; si qualis ibi tranquillam procurare forent, ac doculisti nos in vita molli omnia gurat oblectamenta vite; penes vos ego iudicium; nunquid majori sollicitudine laboraremus ad omnia nostra conditionis commoda procuranda? Num plures habentem societas, certusque ad ludos exercentes, ad obiectum spectacula, ad festos dies celebrantes? Nunquid major videbatur in vestibus luxus, in cosmis lumps, in omni denique prodigalitatis genere effusus? Penes vos ego iudicium. Quid addi potest huic corporis nostri curae, quae nonnquam tota est mens, temporique occupatio? *Idem.*

S. Augustinus hac de re sententia fidelio est perpendens. Oportet, inquit ille, ut tantus accederet Medicus, quia superiori, caelestis virtute opus erat, ut tantus curare agrotus. *Magnus de Calo vestis Medicus, quia magnus in terra Jacob agrotus.* Deus ergo de Calo descendit; beatam reliquit fedem aeterna felicitatis, ut in hac lacrimarum, ac misericordiarum vallen descendere. Amor fuit adhuc longius illum proximit. Se omnis malis nostris subiect. Admirabile, & ineffabile remedium! S. Augustinus exclamat: *o admirabile, & ineffabile genus medicina, per quod voluit Medicus agrotus, ut agros sanaret!* Quis crederet potest Deum in te peccatum fulcire, ut salvos faceret peccatores! Eger Medicum convenire non poterat; Medicus Agrum convenit. *Ita ad agrum venit Medicus. P. Girof.*

Beatus Fidelis, qui sollemni hoc die assequitur, quantum potest spiritum Sanctorum Patriarcharum, & cum Ecclesia canit: *O sapientia, qui ex ore Altissimi prodisti, attingens a fine natus ad finem, fortis, suauiterque dispensans omnia, veni ad descendum nos vitam salutis!* (Ecclesiastes 24.) O Adam, & Dix Domus Iesu, qui Moysi in tenebris rame rubi apparuit: (*Ecclesiastes 3.*) & in *Sina legem dedit;* (*Isaiah 19.*) *veni ad libertandum nos in brachio extenso!* O radiis Iesse! (*Isaiah 11.*) qui stat in *signum populorum, super quem continebant reges suum, quem gentes decuperabant:* *veni ad liberandum nos, jum noli tardare!* O clavis David, & sceptrum Domus Israhel, qui aperte, & nemo claudit, claudis, & nemo aperte; *veni, & educ vindictam de domo concritis, sedem in tembris, & umbras mortis!* O Orient, splendor lucis aeternae, & sol justitiae: (*Isaiah 40.*) *veni, & illuminas tenebras, & ceneris, & mortis mortis!* O rex gentium, & desiderans unum; (*1. Petrus 2.*) *veni, & salva hominem, ut sine te limo formasti!* O Emmanuel Rex, & legeris nostrarum, expiatio Gentium, & Salvator eorum, *veni ad salvandum nos, Domine Deus noster!* Abbas du Jarry in Sermon de Annunciatione.

Que nadmodum S. Chrysostomus de Celsis ait, illos enarrare nobis Dei gloriam per sydera, tamquam per tot ora, oculis nostris predicantia: ita Deus, ut nos edoceret, oculis nostris loqui voluit, & Verbum suum nobis videndum exhibere. Ita Pastores, qui ac Angelis admonti fuerunt, ab his facinibus incububus, non fecerunt ac cruce emundari. His ac mali locutus est in profundis noctis silentio, in quo eternus Verbum Mundi expostum fuit, dicebant inter se: *Eamus, & videamus hoc Verbum, quod fecit Dominus, & offendit nobis.* (*Lucas 2.*) Non dicunt illi: eamus, & audiamus Verbum, sed videamus hoc Verbum, quod continet in se omnia secreta cordis Dei; eamus, & videoamus aeternas cogitationes, quas celaber in se ipso ante ipsum Mundi creationem, & omnibus facultis, quae sunt elaborata. Enim explicata sunt extra ipsum; vult, ut cognoscamus secreta omnia sui cordis confusa, & quandoquidem exponit illa oculos nostros. O quot miracula visuri sumus in hoc adorabili Verbo! quoniam haec sunt omnia decora, que tenent suspensum in extasi aeterna cor Dei, ipsumque replet latitia. Sed quid putatis vos esse visuros in magna Horo Verbo, quod oculis vestris subiect omnes Dei cogitationes? Cum de visibili Deo fermo est, quid putandum est videri posse in illo, nisi gloria, magnalia, diuitias, majestatem, voluntates, deinceps magnificentiam, que tanto Calo omnius terra excedat magnitudo? Tamen o cogitationes Dei, quam longe abhorretis a cogitationibus hominum! Infinita Dei Sapientia, quam longe opposita es infame perfusio Mundi insipiens! Video Verbum hoc adorabile, & in illo omnes Dei cogitationes, quas subiecte dignatus est oculis meis, ut illas ita perspicue cognoscam, ut illis dubitare non possum; & nihil video nisi paupertatem, passiones, infirmitates, humiliations, & genera-

Paragraphus VI.

33

lem privationem eorum omnium, que Mundus plurimi facit. Omnipotens Deus! Infinita Majestas! Hacce sunt aeterna cogitationes tuz? Hacce illa sunt, quae habes in pretio, quae diligis, in quibus complaces tibi? Quam infera est Mundus cecitas! Quis enim Mundus errore auferre posset, si Dei Sapientia, que sefe videtem praeberet oculis nostris, non valeat Mundus oculos aperire, ut videat illud specie.

Quid huius Chrysostomus: ecce aeternam veritatem, que se vilibilem praeberet, sensibilem, atque palpabilem sensibus vestris. Quid huius respondere potest? *P. de Argentano Capucinus, de Magnificentia IESU, Collatione quinta.*

Quid prodest veritatem cognoscere non sequentibus illam? Quid proderit Christiano viro, Deum ore proprio suffundens, & in locum suum, & in persona sua direxit Verbum, ejusque oculis illud videndum praebuile; & per hanc infinitam rationem, per quam, & in qua videt ipsa, se Deum esse, fecisse, ut ille oculis suis, videbet, in quo sit verum bonum, & quid sibi amandum sit, ut placeat illi?

Quid illi proderit, sibi perlunga esse, se spiritu falem esse debere pauperem spiritu; hoc est, ne minima quidem ex parte adhucrum fidei esse terra bonis, & Deum unum esse thesaum suum; sibi contemnendas esse honores inanes, & in profunda humilitate vivendum, propriam quam amat contemptum sui ipsius, & Mundus, ut unice Deum habeat in pretio; sibi fugiendum esse voluntatem sensum, querendamque crucem, atque passiones? Quid inquam proderit illi, *Eternum Dei Verbum descendens ad oculis hominum subiectis iniquis nascitae veritates, si oppotuit agit, quasi vita sua protestari vellat falsa omnino esse ea, que Dei Veritas ad nos docendos defendit!* O Deus! que pudore suffundens eum Christianus die justicie, atque unctionis tua! O Verbum aeternum! inquiet, cur temet objecti oculis meis, ut mihi ostenderes veritates, quas me sequi oportebat; cur ita palam mihi locutus es, ut omnem mihi exortationem, atque praetextus locum auferres? O argumentum nimis validum, quod mihi in omnem obiectum aeternatam! *Idem.*

Ne mirarentur mundi principes horrentes has intuiti imagines pauperum, & humilitatis, quarum illis proponunt exempla in incubulum Salvatoris. In hisce virtutibus duo sunt, pars interior, exteriorque. Quanam est pars exterior, & corpus pauperum, & humilitatis? Est reata abrenunciare divitias, ac dignitatis; sed quae pars interior, & spiritus harum virtutum est cor avellere ab his honoribus, atque opibus, quin coram luce perfringatur. Admirabile, & ineffabile remedium! S. Augustinus exclamat: *o admirabile, & ineffabile genus medicina, per quod voluit Medicus agrotus, ut agros sanaret!* Quis crederet potest Deum in te peccatum fulcire, ut salvos faceret peccatores! Eger Medicum convenire non poterat; Medicus Agrum convenit. *Ita ad agrum venit Medicus. P. Girof.*

Informans Verbum, Verbum, & curia regis definitorum defidetur, ut nonnquam illis adhucrum fidei meditari possit. *Idem.* STI in fabulo naturae humilitatis. Mundus principes a optimis, ut imitari possint, & iniquis, ut castigari possint. *Idem.*

Beatus fidelis, qui sollemni hoc die assequitur, quantum potest spiritum Sanctorum Patriarcharum, & cum Ecclesia canit: *O sapientia, qui ex ore Altissimi prodisti, attingens a fine natus ad finem, fortis, suauiterque dispensans omnia, veni ad descendum nos vitam salutis!* (Ecclesiastes 24.)

O Adam, & Dix Domus Iesu, qui Moysi in tenebris rame rubi apparuit: (*Ecclesiastes 3.*) & in *Sina legem dedit;* (*Isaiah 11.*) *veni ad libertandum nos in brachio extenso!* O radiis Iesse! (*Isaiah 11.*) qui stat in *signum populorum, super quem continebant reges suum, quem gentes decuperabant:* *veni ad liberandum nos, jum noli tardare!* O clavis David, & sceptrum Domus Israhel, qui aperte, & nemo claudit, claudis, & nemo aperte; *veni, & educ vindictam de domo concritis, sedem in tembris, & umbras mortis!* O humilitatis partem exercitatis iuxta exempla tua, vel, ut, *et in annis, & in mortis, & dignitatis, divitiaeque velutis abrenunciare!* Sufficit illi pars interior, & spiritus harum virtutum; sufficit vos nimium horum bonorum affectum moderari, & sub honore velutrum nitore cordis humiliatum tueri. *Birof sermon pro de Nativitate Domini, in Adventu.*

Audite JESUM CHRISTUM, qui jam clamat example, *Fieri debet.*

quod predicatoris est verbo. Accedit ad eum praesepio, quod ex Sancti Augustini sententia est veluti cathedra, de qua predicat JESUS CHRISTUS. Nihil vobis utilius, quam ad illam accedere. Status hic, ad quem sius illam redgit amor, fecum gerit neficio quam propitium impregnatio.

Ab his facinibus incububus, non fecerunt ac cruce emundari. His ac mali locutus est in profundis noctis silentio, in quo eternus Verbum Mundi expostum fuit, dicebant inter se: *Eamus, & videamus hoc Verbum, quod fecit Dominus, & offendit nobis.* (*Lucas 2.*) Non dicunt illi: eamus, & audiamus Verbum, sed videamus hoc Verbum, quod continet in se omnia secreta cordis Dei; eamus, & videoamus aeternas cogitationes, quas celaber in se ipso ante ipsum Mundi creationem, & omnibus facultis, quae sunt elaborata. Enim explicata sunt extra ipsum; vult, ut cognoscamus secreta omnia sui cordis confusa, & quandoquidem exponit illa oculos nostros. O quot miracula visuri sumus in hoc adorabili Verbo! quoniam haec sunt omnia decora, que tenent suspensum in extasi aeterna cor Dei, ipsumque replet latitia. Sed quid putatis vos esse visuros in magna Horo Verbo, quod oculis vestris subiect omnes Dei cogitationes? Cum de visibili Deo fermo est, quid putandum est

Dei Filius in terris aeternis, & in nobis conciliantibus. *Idem.*

Nemo unus ignorat, JESUM CHRISTUM esse illum pacem Deum Patriarchis promissum, praeditum a Propheticis, qui venturus erat in Mundum ad reparanda mala, ut peccatum suum cum Deo in gratiam posset reconciliare. Filii ita audeamus ne accedere coram infinita Majestate irritata contra posteros Patris rebus, qui contra illius imperia defecerat? Possumus ne obvici pondere iniquitatum nostrorum, possumus iniquos oculos in Calum attoller, imploraturi open, & miserabiliter illius? Sed quamvis hoc nobis per illius placare justitiam? Nobis opus erat Mediatrix, qui Deo dignus nocentes salvos faciens, laeti iura tueretur; & hic erat JESUS CHRISTUS.

Venit ille optatum hanc pacem procuratus, quam se impetratus certo certios noverat. Etenim poterat ne Deus hic Magnus, quamvis terribilis, non audire dilectum Filium suum, qui cum eo facere reparare potest iniqui-

tiam,

ille poterat nos nobisinet, ac Deo concilare. *Idem.*
Dei nascens, non folum hominem cum Deo,
sed filium etiam cum ipso reconciliat. Mirum! Homo cum
ipso concors non est, opus est, ut descendat de Calo
in illo pacem faciat. Quia bonitas! Sed quomodo

Dei Filius natus, non solum hominem cum Deo, illum etiam cum ipso reconciliat. Mirum! Homo cum ipso concors non est, opus est, ut descendat de Calo Domo, ut in illa pacem faciat. Quae bonitas! Sed quomodo non hanc illi pacem largitur? Nonne profus oppotuum laetus in scripturis? Nonne ille ipse testatur, non vesti patritore, sed gladium? (Matth. 10.) (Iacob. 12.) Nonne ad se venisse, ut in dicam, ad serendas discordias, & ad illum a Patre, Filium a Mater separandum? Nonne spiritus sancti Oraculum est, militiam esse vitam hominis super terram? (Joh. 7.) Nonne monet Sancius Paulus nos cibis terribus hostibus esse dicimandam? quoniam non est nobis via aduersus carnem, & sanguinem, sed aduersus principes porrectores, aduersus mundi rationes tenetoribus barum, contra ritualia nequitia, in calibibus. (ad Ephes. 6.) Denique de ne-nobis inimici domesci? Inimici hominis, domesci ejus? (Matth. 10.) Quomodo ergo pacem habere possumus? Quid JESUS CHRISTUS natus suppeditat hominibus id, quod necesse est ad veram pacem adquirendum. Duo enim valde suppeditat adminicula. Primum enim tribuit illis gratiam suam: deinde vero, eos suo exemplo confirmat, ita ut mox duplice hoc firmatus subficio destruxit in se quidquid per libertate potest, ne vera tranquillitate fruatur. *Idem.*

Quam
vina, Salva-
toris Nati-
tis, ad in-
coronandum
ambigunt,
& inten-
ditum.

Exemplum Dei, qualem hodierna die veneramur, qui
potens, videtur mihi ad aceritas etiam cupiditatem, crescen-
titudinem cupiditatem, homo coniugio oculos in illis
qui fini rapina ius habet feso Deo exquandi, viden-
tum, qui cum sit splendor Altissimi, & gloria, ac im-
perfectionis substantia eius, tamen non designatur in
stabulo: homo hoc spectaculo non commoveatur? &
dicatur Propheta: tu Deuses, sed vere Deus es abscon-
tus. (*Isaia 45.*) Quam igitur male tecum abficiendi, que
laborare, ut me proferam, & me attollam! Nam me
cum abscondens, & humilians, Deum meinum imitabor
filii illis sicut hac in re, qua nihil est illi antiquum
& quam etiam, atque etiam nabis voluit esse commen-
tilissimum. *Idem.*

Saluator illi. Ubi mente mentis adiutor pendendis Mysterii hujus circuitus
seculi passus est, & contemplor Deum iis omnibus indigentibus
per sueterem, & suorum debet etiam quod fuit ad viatum necessaria; neque hoc per impositionem
et circumscriptum, sed etiam quodquidem manu aperiat fati est, ut omnino
excedat etiam copiam, ac feunditatem, mactum reputo: Quia
cum aperte etiam habemus lumen fallitur Mundus, cum arbitratur seminem eis patefactum
in longa latitudine. Et contra video, pauperem
proferendam esse divitias, quae actibus suis Deus
probare videtur. Vide factum tutorem eius statum per
perum, quam eorum, qui magna possident bona. Et
quoniam ingentes thesauro concupiscim, & quidquid ag-
infuse ad eos congerendos, cum Sapientie domi-
ne dederis mihi infinitas divitias, & longius profes-
pro haec Regae perfectionem, eo tempore, quo terra
virtutis premium esse videbantur, non dicam cum in
Domine, ne permittas labi in pauperem, tunc enim
conqueri possem; sed dicam illi, si hac tua voluntas
me pauperem fieri, ne permittas saltem me eo tem-
tis attingere, ut de te querar. Item.

Dei Filius
natus vixit
in corde mo-
deris eius et
a domum pro-
hibebatur,
quod illi
accidit in
dilectione
Bethlehem-

et attingere, ut de te querat. *Iacob.*

Dei Filius ad nosfir cordis oitum pulsat; sed in non inventi sibi locum. Locum non inventi in diverso Bethlehem, vel quia plenum erat: vel quia Ioseph, & Iria non cum habebant itineris apparatus, qui earum cum dominos in spem erigere posset, ut ex locatione rurum lucrum possent refere. Præterea JESUS CHRISTUS ei pauper, paupertas vulgo cauta non est, ut aliquis ne excipiat. Ad JESUM CHRISTUM recipiendu-

pauperes fieri nos oportet; Videlicet reliquaere in omnium bonorum Mundi hujus amorem; quo nomine omnia continentur, que possidentur; sed pauperes illis non ferenda videuntur, & recipiunt tamquam gravina, que illis contingere valeat, calamitas. Verum JESUM CHRISTUM dicere, va divitibus; fed Mundus alter loquitur, & Sermonem habet corruptiuni studio nostro magis conformem; cui ideo facilius aures

Mandus vi-
cissim dam-
natur Iesum
Cito plu-
ritis omni-
probus op-
politis.
bentur. Idem.
Si IESUS CHRISTUS in praesepio Mundum con-
dat; Mandus quoque vicissim damnat illum. Cur, inq-
uasi voluit in paupertate, humilitate, in passionis
Hecce decebat Deum? Nunquid minor sumptu ho-
mem salvare non poterat? Quodammodo nos adduc-
poterat in Calum per viam magis faciem, si adiu-
car nos per avia, & invia, per ardua, & aspera vo-
adducere ita loquitur Mundus, quia cœcus est; ita
etiam ipsi fortale loquimus, quia cœci sumus: sed et
IESUS CHRISTUS infinito lumine illustratus est; et
ille eterna faciens est, putat sibi alter locu-

pudicitiam , avaritiam nostram , vel saltēm moderaturus
in nobis amorem dīvitiarum , voluptarum , & dignitatum ,
si illas amaret , quāsvisfet ; amibifer , nunquid nobis
earum horrem immisifet ? Nonne immo nostram cupiditatem
irritatissimā , quin illam vel curare , vel immunis-
ret ? Si post exempla humilitatis , paupertatis , mortificationis ,
qui nobis reliquit , nos reddere non potuit humili-
ties , dīvitiarum contemptores , mortificatos ; quid feret si
in illo animadvertere potuīsemus amorem , & affectum
bonorum , voluptatum , honorum ? Nonne magis adhuc ef-
ficiemus avari , impudicū , ambitiosi ? *P. Nepveu . Tomo 4 . Chri-*
stianorum Considerationum .

Quandoquidem JESUS CHRISTUS in Mundum venit, ut nobis esset exemplo, ac offendere nobis viam, quæ ducit in Calum, nobis illi via erat connata, per quam omnes incedere posset, nobisque admicula suppedita, quibus adjuti aeternam beatitudinem nostram promereri possemus, quæ in nostra essent potestate, quæ omnibus licet amplecti. Potest ne Mundus universus esse dives, esse nobilis, omnibique voluptrarius frui? Si hec esset via, per quam in Calum ascenderemus est, quot illic abrenunciare tenerentur? Sed mortales omnes posunt esse humiles, pauperes, patientes; hoc unum requirunt, ut quis celestem gloriam adquirat: ergo morales omnes illam possumus adipisci. Quamvis divitiae, voluptates, honores magni sint ad salutem obiecti, tamen quanto est hominum sollicitudo, & cura, ut illa possidente? Si tanto studio quarantur haec bona, etiamque periculis sint, atque finesta felici nostra, quid fecissemus? si eadem suissent

media ad eam procurandam? Quia contentionis illa obtinere fuimus conati? Quotulquinque est, qui nobiscum de novissimo loco contendat, quia tamen tutissima via est ad cali gloriam promerendam? *Ibidem*.

poro intanta Dei? Hac latere in nominum oculis est; quidquid hyperimma dictum est, & praterea obscurum velum, sub quo latent nitidissima quavis perfectiones nativitatis, generalis privatio omnium hominum, qui nostrum exigit cultum, status, qui quodammodo destruit potentiam, sapientiam, eternitatem, immensitatem, immutabilitatem Creatoris: denique figura est, sub qua divinus amor melius Deum posset abscondere. Salvator in hac humilatione, & hoc nihili cognoscitur; sed quis dicere posset sensum Dei, qui videbat se in stabulo exppositum rigori hyemis, nisi carentem subfundis, que miserius quisque nascens inventit. Ad judgmentum hoc ferendum, & participes esse oportenter infinita plenitudinis lumen, que non finat illum quidam per magnitudinem, vel abiectionis tua ignorante. *Pater la Peste, Seminare de Novitate IESU*

Salvator! quomodo? statu imminibus tuis utebaris? Quid cogitabas de divinitate, & infanta tua? Quam in corde tuo peperit impressionem opificio magnitudinis, & humilationis tuarum? Sciebas quid es, & quid mereris, & sciebas etiam quem in statum fuisse amor redegenerat, fed amor, qui non abcondebas! Eius seruitur ejus, num abcondisti illi nostram indignitatem? Gloriam eius operieras, non ne nostram auges? Cur nihil fumus coram Deo? Car adego contempnibile sumus? Cur fumus nihilum coram illo? Saltem, nimirum illi inculpabili-

lumus nihil coram illo? Saltem, namquam illi intulimus injuriam; sed praterquam quod miseri sumus, sumus etiam nocentes; & JESUS perfecte novit causas, propter quas nos contumescimus ad illas amores.

pter quas nos contemnit, & odit: amor illius nequamquam obnoxius est humani amoris illusionibus, qui ideum ex-
citat, ne videat virtus eorum, quos amat. *Idem.*

more, ac terrore accedimus, &c. *Idem.*
Dignitas Domini nostri nos damnat, illam imitari no-
lentes. Deus est, quem in deferto horū stabulo adoratis;
Deus est, qui rebus omnibus indiget, qui alget, qui omni-
bus bonis, qui Mundi gloria abrenunciat eo utique ut na-
scatur ignotus, & rebus omnibus ad viētum necessaria-
dilectitus. Dei exemplum objectionem non patitur,
& infam etiam propositere debet contumaciam.

pauperiem; universorum opifex poterat sibi ades adficare, ubi cum nitore nasci posset. Non dices, illum proper patrum infortunium in statum ades miserum incidere; poterat invenire. *M. e. eff.* Ille, cuius digitus a fundamentis usque concutit universum orbem, habuit non focus ac alios ianitantes manus pannis involutas. *Ibidem.*

Dei Filius nasci voluti infans, ut disceremus fieri par-
vuli per humiliatum, & simplices fine nequitia. Christus
docuit nos pueritiam esse virtutem, dicens: nisi efficiamus
sic parvuli non intrabitis in regnum calorum, ut San-
tus Ambrosius inquit: (*in Psal. 36.*) Pueri ignorant quid sit fu-
perbia, quid ambitio, non invident sapientie; non fue-
cent, ubi contumescunt; aque nutritum omnium pupila-
lum exsurgunt, quaquecumque illi sunt; nihil moluntur contra-
equales, superioribus non resistunt, neque oppriment
inferiores. *Malitia parvulissima.* (Matth. 21.) Paulus Apo-
stolus inquit; & S. Petrus: *Quasi modo gerit infantes, rationa-
biles fini dolo hoc conceperit.* (1.ad Cor. 14.1. Parv. 1.) A puer-
ro IESU nobis disenda est innocentia, simplicitas, & hu-
militas. *P. Dicunt in sermoni pro die Narbonensis.*
Ingradiumur quoque in stabulum Bethlehem, ad puerum
huic accedamus. Ipse in praefatio est tamquam in Caethe-
dra, ubi fungi incipiunt muneris magistri, & predicatoris.
Lacrimas ejus immoderata gaudia nostra condamnare, va-
gitus illius ritis immoeditos, panni vestium nostrarum va-
nitatem, fenum, & pale, cubilium molitione: frigus
quod patitur nimiam commodorum nocturnum curam; pau-
gertas, inexplicabilem divitiarum fitim; humilitas superbiam.
Quamvis hic infans non proferat verbum, quidquid est cir-
cum ipsum pro illo proclamat, & censoria nota omnia mun-
danza prolixa placita damat. Quod nisi eni*m* his ex praetice
proficerimus, semper verum erit dicere, **JESUS CHRISTUM**
natum esse, non autem nobis. *Sunt, quibus non est*

Improborum mortaliarum, ac terreni verum est probare
Improbum luxuriam mundanam, ac voluptuosam pompad ad pe-
des prefatij IESU CHRISTI. Dicamus hoc cum Sancto
Benedicto. *Frater, tu es Christus, et tu es ab aliis.*

Bernardo: *Intollerabilis impunitia est, ut ubi sit eximatio non iustitia* *magistrorum, veriusque infester, et iniuste.* *Heu! quamquidem exemplum Dei cohibere nequit amorem, quo mundana haec deperitis, concedit in stabulum Bethlehem, ac post vos trahite hunc vanitatis, ac superbie vestrae apparatum? Illuc ite ibi locutus spectacula vestra, delicias, omniaque voluptatis, et ambitionis illiciti: impunita, iterum dic, quae perhospere debemus? Et mundanus homo, qui credit Deum sicut naturam in stabulo, quid minus iniquum operatur. Nonne hoc est quodammodo insultare illi, amplecti quidem veritatem exempli illius, ac tanta impudentia exemplum eius oppugnare? *Idem.**

Verbum caro factum est. Taceant homines, opus est, alius tamenque teneat silentium, cum Verbum æternum in terras descendat ad homines erudiendos. Itaque Verbum hoc carnatum hodierna die pro me subrogare fert animus; nam quavis in vita sua potens fuerit verbis, ut inquit Evan gelista, numquam tamquam fuit eloquentis; quam nascitur in stabulo, et recumbens in praesepio, ubi adhuc infans ac impar loquendo vocem tribuit his omnibus, que illi circumstant, & que oculis nostris occurunt. Profecto occulit ejus loquuntur per lacrimas, quas fundunt, et cui sunt per singulis, quos profert; & *is ea quoque infantilia membra non flent.* Et quos omnia inanimenta effent vocis ipsius imaginem.

In hac occasione Sanctus Bernardus celeberrimum illud propositum argumentum: *aut CHRISTUS factus, non Mundus factus*. *Aut filius IESUS CHRISTUS, secundum carnem factus.*

terat. Aut fallitur JESUS CHRISTUS docens terranorum omnium contemptum; aut erit Mundus, vobis terranorum rerum amorem fundens; ute*n* in errore versatur? Cautor sum, quam ut vos hac urgearn questione: Alterutre Deus est; alter vero mendax. Si ex alterutra parte procedatur est, jam nos sit in parte fierit veritas. *Ex*-
stitudo. Sed si JESUS CHRISTUS ex necessario dicit vera, credemus ut, si vos Veris uantum, perinde ac nini credereis? cur quartis lenimenta in placitis eius, quae illi adverterunt? cur vobismetu ethica principia concinnavatis, que & regione principis eis ostendit? Divitias pretio habendo, & mundi gloria feundo, feste, ut desinat rebus contemptibus, si Dei Filius eas contemptibilis esse probavit? Sexentas excogitando rationes illas amandi, numquam illas amore dignas efficiit, si Dei Filius edidit illes odios dignas esse, & execrabilis. *Idem.*

Cum Dei Filius venit in Mundum, magna in nobis mala
deprehendit, sed maiores virtutes edocuit. Inordinatus erat
verum hoc. (Luc. 2.) Auctor Sermonum in omnia Ethicae Christianae argumenta; in Mysteriis, sermone de Nativitate.

spiritus notet, cor autem corruptius; Mundi gloriam reflecitamus tamquam aliquid defederabile; abiectionem vero, & contemptum, tamquam odiosum aliquid, & non fereendum. Fallacia hominum iudicia, & reformanda. Sa- piencia Idololatria, politici, facili Optimates, domini nequam eis: tuum est, Verbum Incarnatum, immutabilis, neque xterna veritas, eruditio nis in re tanti momenti. Propter jam præstiti, Sanctus Augustinus ait. Quod nos plu- simi facimus, ille abiecit, & contempnendum censuit; quod nos rejecimus, ille magnum, ac defederabile existi- navit. Neque hic subficit. Quemadmodum cordis nostri corruptio sequebarunt mentis errores, volvit doctrina præ- adiecte, & veritatem doctrina, quam traditurus erant nobis, confirmare exemplum virtutum, quo nobis pra- stabat in stablo. Ex Dictionario Morali sermone primo de Humili- tate.

Præsepium, stabulum Bethleemiticum, caligo, tenebrae
voluntariae. Dei latentes, & exinaniti! His Domine Salvator humilitatem nos doce. Virtus haec illi erat puerum diffusa, quandoquidem semetipsum tot rebus subiect. Ille est, ut vos mihi licet post Sanctum Joannem Chrysostomum in loco mortalium habere paraphrasim horum verborum sancti Joannis Baptista. Ille est, qui in Calo gloriatus est, ignotus, atque contemptus est in terra. Ille est. Illius solium summa ambitus Angeli in summo Empyrei vertice, descendit in terras, pastores aliquot, & jumenta for-
rem racre voluerunt. sed ad hanc pompa, atque apparatum evitandum adeo oppositum causa proper quam decedebant in terras, init consilium, ut ignotus accedat, ejusque providentia omnia jampridem disposita, ut quodammodo falleret homines, nascens sine strepitu, sine nitore, quin de illo cogitaretur... Homines decepti sunt; neque enim patabant illum in hoc stacu venturum; sed hoc exteriora fieri voluit Sapientia, ut illis errorem, in quo verabantur, auferret, non solum quod modum, quo venturis erat, sed multo magis quod premium, in quo habebant mundi gloriam, quam constitutum in exteriori pompa, cum illegit postulatur.

Mujeres nostram dederent posset infirmari; suas cum illius lacrimas mifere, dolorem lenire, cum illo pati, & discere ab illo manutendinem, submitionem, atque patientiam! Fidelis Religionis sensi percitus, nihil optare poset aptius, atque prefentias ad omnes prouas lenientias, Sed Christianus, qui solam amat voluntatem, & externum appetit luxus nitorum, ac seca manipulari ambitioni inexplebilis, quid cogitare potest! Iacendum, atque suave, meditans Mysteria, ubi omnia loquuntur de paupertate, humilitate, & paucitatis Dei sui? Ex libro cuius titulus: *Animadversiones in quadam Religione, & Morali Argumenta.*

Si hominibus mediocris rautum est id facti illius proprius quod Deus inter illos versatur, cessare non possent, quia minus id cogant, & agre alio suam cogitationem converterent. Quia novitas? quod spectaculum? quod stuporis, admirationis, gaudii, grati animi argumentum? Verbum Divinum de fini Patriis descendit in finem Virginis, & de fini Virginis in stabulum inter duo vilas animalia, ut vivat inter nos, & similes nobis, ut fiat homines invicti, odio, crudelitati, idque ut beatos faciat homines miseris, ingratis, infelices, barbaros? *Idem.*

Stabulum eti. Præsepi humilitates vobis non afferant scandalum animalium sancta? Stabulum Bethlehemiticum, ubi nascitur IESUS, mentes vestras non turberat; panni, quibus involvuntur, iaceat in vobis cogitationes indigetas illius magnitudine. Præsepi theatrum est potentis ipsius, ibi maxima quaque operatur miracula. Stabulum thronus est glorie fize; ibi cum pompa ostentat divinas perfectiones suas, Celi enarrant robur, ac fortitudinem brachiorum ejus, ac mundi porefactas coram hoc infante curvantur. Quo mirabilis! vix natus est, cum dictione regnum staurum teneat vult; nuncios mittit in omnes terrarum plegas, qui mortales universos faciant sui Adventus certiores. Angelique Pastoribus in Iudea montibus nunciant; stella voluntatum eius nuncia in Oriente hunc prædicat, Spiritus Celestes in stabulum adoraturi descendunt: eo confundunt Reges prædicatorum, similius illecebras gratia sequuntur, quefunt puerum hunc recens natum, quem Iudorum Reges appellant.... Verum si vultis, ne confidemus Reges, neque respiciamus illa tamquam thronum, in quo Rex Caecus dicitur, ac ubi suum exercet imperium; sed tamquam tribunal, de quo non quidem oris edictis, sed virtutum exemplis dannatae noentes, qui suo se subhicere detrectant res patina Imperio. Ne contendatis igitur, obdurate peccatores, ingredi in stabulum ad recipiendam ab honore criminum veniam, sed ad subeundam justitiam ejus sententiam. Nam heu! nihil video, quod velut non portaret excusum. Extrema haec paupertas, generalis haereditas omnium deficitio, & inopia, nonne & regione adveniuntur noxia cupiditatis per quam terra bonis inheret? Humilitates habent admirabiles, profundæ abjectiones, haesitationes Dei nonne condemnant fastum, atque Mundum superbiem? Rigores frigoris, quos patitur, aeris inclemencia, cui patet, passiones, quas ab ipsa vita sua mortis conferat; nonne totidem judices sunt terribiliter proferentes sententiam adversum mollia, & clementia corda, delicias adeo astringit, ac minimos penitentiam rigores horrentia? *P. de Buc Thesaurus in Scriptis O. Ad. Cens.*

Quare, & inventire Deum in IESU nascente, opus est Praeli. Profecto quis credere potuisse, Deum defensurum ad extrema, ad quae redactam se videt hic puer, qui replet vagitus suis stabulum Bethlehem! Quot gradus illi superandi fuere, ut ad statum indigentis, & querelae instantis descendenter? Fortasse facilius cognovimus Deum meum, S. Bernardus ait, si videlicet illum se conjungit cum aliis ex superioribus illis intelligentiis, quarum natura propius accedit ad illam Creatoris: *Magis cognovisse Deum, & vidisse Angelum.* Minorum cum difficultate confoscent ideas Dei, qui merus est Spiritus, coniuncti cum natura Seraphim immuni ab omni materia, quam videre Deum subiectum omnibus infirmitatibus natura craze, terrestris, & obnoxia necessitatibus, quarum non pudet quotidie; in infinititudinem hominum fatus. *(ad Philippi. 2.)* Neque enim suscepit corpus simile illi primi hominis, parum sensibile dolori, præteratum ab impressionibus violentis extrinsecarum caudarum, ac immortale per gratiam præservatio-

nis. Senz illo anni temporum Intemperiem, ploravit, teneris clamores emisit, quomodo ex hujusmodi signis agnoscere poterat pro Deo, sine fidei lumine? Sed hoc fatus non est; defecit usque ad infansum; non accipit ille corpus jam formatum, & quod jam usque ad statim matutine præfectionem pervenerit; sed corpus tenerum, sensibile, minimis etiam obnoxium doloribus. Captivat rationem fiam (abit invita verbo) illam calat; expectat, ut annorum lapsu se explicet, atque evolvat. Quoniam nam ex his omnibus infirmatis, ac submitionis indicis mecum agnoscam? Omnia me difidunt, humanitas, peccati species, infirmitas, infanta. Sed fiducia nostra efficere debet, ut superemus fallaces imaginations nostras, & IESUM in incunabulis fatas eundem esse Deum, qui auctor est vita nostra, atque universorum Creator. *Ex Ans. Sermoni 7. Carton.*

Mihil videor hoc in loco applicare posse quod Deus olim primo parenti nostro dixit: *Adam ubi es?* Post Adæ peccatum dixit illi Deus: *Ostende te, ut te videam: Ecce homo quis unus ex nobis fatus es?* *(Genes. 3.)* Mihil licet, Dominus, eadem de ro verba dicere, quamvis in sensu longe alio. Ubi es Omnipotens? Quoniam nam hub humanitas nostris integumento omnem potentiam, omnemque gloriam abscondis? Ubi es, o Deus immortalis? quomodo agnoscam te in carne fragili, in carne mortali? Ubi es, Creator rerum omnium, idque rerum omnium dominus? Numquid in statu horum nudo, ut ego omnes divitias tuas concluisti? *Eadem, quasi unus ex nobis fatus es?* Quid Deus modo natus? Qui est ante omnia Lexica: puer est unius diei? Verbum ipsum Patri caelitus, Verbum non nisi valet, quælibet genitibus sensu exprimit flos? Deus agit sicut nos, ambulat sicut nos, sicut nos conveatur! Quid dicam? Deus aque parvus ut nos, immo quam nos minor, obliuiscitur, ignorat? His harret ratio; nisi fieri subficiatur, complecti nequit, & superatur, *Pater Gratianus in Adventu, sermone de Nativitate Domini.*

Animus adverbatur ad omnes Dominicana Nativitatis circumstantias, & innotescit nihil exquare magnificientiam incububularum IESU CHRISTI; & fanditatem, atque divini huic pueri excellentiem ibi manifestat. Tantum est meritus ejus, ut Celsus ad illi redendam honorem se inclinet. Profecto ejus incububla non resident propter luxum, & magnificientiam, sed virtutum excellentiæ oculos mentis perfringunt; decolorant enim præstantissime caritatis orationibus. Angelii, quibus universus terrarum orbis videbatur exiguis, ubi illud cum Creatore comparant, magnum inventant in hoc annihilationis statu, in quo videant illum in præsepio. Beata illæ mentes prodicunt ad pedes hujus infantis, illi sum obsequia præstare; cumque sint natura nobilioris, ac præexcellenter, quam nostra nihil fe minus dignum facere putant, illum Deum, Dominum, minime suum profestant, quod facere jussi sunt: *Ecce iterum introductus præmonstratus in orbem terræ, dicit, & aderat cum omniis Angelis ejus.* *(ad Hebreos 1.)* Hoc igitur insigne prælignum est nativitas IESU CHRISTI, quo ab aliquorum infantium nativitate distinguunt, Regum etiam, & Principum; quod haec una ab Angelis celebrata fuit, & haec una promeruit Angelorum obsequia, & adorationem. Celestes hi spiritus Celsum refingunt, ut illam admiretur in terris, quia hic nihil admirabilius inventant, quam Verbum caro factum. Mysterium hoc contemplantur, adorant, & in omnem aerenitatem mirantur. *Baphos in parte altera libri, qui infraibidem: De istarum instabilitate.*

Divinus ipse Salvator in Mundum venit, sed ita latenter, & abcondite, ut mundus ne ferenter quidem. *Ceterum homines salvos facere;* & confluum suum damnos abstinent; quem, nisi ut secesseret, noverat obstitutum. Ut ille tam & iam igitur magis hoc lateat Mysterium, temperat fusa diuinitate maiestatem præfepiti caligine, regnum suum specus illius, qui videt illum nascentem, pauperies, & Angelorum adoracionem contemptu, & contumelias, quibus ab hominibus affectur. Hac agendi ratio omnes confundit humanæ sapientie regulas, sed in eadem profunda sapientia Redemptoris eluet. De Mundi redemptione agebatur, & querebatur media præsentissima ad insigne consilium hoc obedendum. Horum autem precipitum fuit nasci in obscuritate caligine. Si voluerit Deus iniquum preparare Filio suo nativitatem, & illum Victoris instar in Mundum inducere, hoc facile potuisse, *X. idem.*

MYSTERIUM INCARNATIONIS. CIRCUMCISIO JUDAICA, ET CHRISTIANA.

Circumcisio Spiritualis, vetus, & nova.

M O N I T U M.

 CT AVA die postquam IESUS CHRISTUS natus est in Bethlehem, circumcisus fuit, vocatusque IESUS. Duo hec Mysteria una, eadem die adimplata sunt, & simul utraque ab Ecclesia celebrantur. Sed illa pertinet, & Ieronim utrunque per trahit, qui alterum cum altero commiscetur, quod fieri potest necesse erit, ut utrumque sigillatum ab altero lumen mutuetur.

Ut igitur a Circumcisio Mysterio initio fiat,

Animadvertisendum est: 1. Oratorem posse Argumentum hoc per trahere, quod de Nomine IESU loquatur alter, quam de quadam circunstantia, que illius angel ignominiam; vel posse utrumque simul

connectere, quod vulgo fieri conseruit; tunc enim sermonis minus due sint partes. 2. Hoc Mysterium Filii Dei subiecti austerrissima Legi circumcisio, complecti moraliter severissimam, simulque saluti maxime nefariorum; videlicet Spirituali circumcisio, cuius exemplum nobis præberet Salvator, quod per hanc Corporis Circumcisioem connotatum est.

3. Argumentum hoc tali patto per trahendum esse, ut non innoveret in sterili dumtaxat doctrina, vel mera theoria, neque ita morum disciplina hereamus, quod faciunt nonnulli, qui Mysterium ne explicant quidem, neque ostendunt rationem, quan habent cum Baptismis; quare Salvator sibi hinc subiecte fecerit, & quidquid prodest ad inflammandum amorem nostrum erga eum, qui incipiit suum Salvatoris officium per effusum Sanguinis, qui pigius est Redemptoris nostre; & quo tanquam arba quadam recipit, se reliquam partem in pretium salutis mortalium omnium aliquando effusorum.

P A R A G R A P H U S P R I M U S.

Multiplex sermonum hujus Argumentum Synops.

I. *Q*uemadmodum Dei Filius salvos non fecit homines, & Salvatoris nomen adeptus non est nisi sanguinem fundens, & sustinens acerbissimam operationem Circumcisioem; ita homines salvari nequeunt circa cordis circumcisioem, videlicet prævorum desideriorum, cupiditatum, affectuum, earumque rerum omnium, que sensibus nostris blanditur, quæ dicitur Mortificatione. Ita, ut si Scriptura de populo Dei loquens, ait, illum, cuius caro circumcisio non fuerit, in nullam redditus spem esse perficatur; dici posse inter Christianos sine hac cordis circumcisione (cuius nomine intellige voluptatum abstinientiam, & sensum mortificationem) fine hac iniquam circumcisio, nonnullam esse spem in pariente accedendi salutis illius, quam nobis Salvator promeruit. Hoc Argumentum est, quod magis nature hujus Mysterii congruum videatur.

Quia in re animadvertisendum est, sicut Dei Filius ad Salvatoris qualitatem promerendam, tria præstit, quæ eamdem illi comparaverunt; ita ex nobis quoque tria exquiri, sine quibus sperandum non est, nos salutem esse confucuros. Primo liberavit homines a peccatis eorum, quæ causa erant interitus eorum, & que una illos prohibere poterat ab externa felicitate, quod palam testatus est Angelus, qui de calo augustinum hoc detulit nomen: *infelix sanguis fatus populus suum a peccatis eorum.* Secundo subiecto se legi circumcisio, ut ostenderet se filium Abrahæ, & de generi illius, quoniam sine hac nota nequam haberi potuisse pro Mefia. Tertio tandem veterem abrogans legem cum ceremoniis, novam instituit, qua continentur omnia munia, omniaque præcepta, a nobis necessario observanda, ut salutem nostram operemur.

Sed has Salvatoris qualitas Divino huic homini partibus hinc titulus, requirit, ut homines per tres alias titulos viscimus & ipsi cooperentur magnis Salvatoris ejusdem consilii. 1. Opus est, ut in nobis ipsum destruamus peccatum per Christianam circumcisioem, abstinenter ea omnia, quibus in illud allicimus; videlicet occassiones, pericula colloquia, & quidquid divina legi vegetatur. 2. Nos notari opus est charactere Filii Dei, ac gerere notam similitudinis ejus, quod fieri non potest sine cordis circumcisio, ac jagi mortificatione per abscissionem omnium voluptatum, ac solatorium, que per legem nimis licet. 3. Sicut Salvator se circumcisio subiicit, se legi servanda, quemadmodum ipse de se tellatur, subiicit: *Non veni legem solvere, sed adimplere:* *(Matthew. 5.)* Christiana Mortificatione, quæ nova legis est circumcisio, sita est in observanda integrerime legi Evangelica, quemadmodum Salvator Circumcisioem accipiens, similius suscepit totam legem adimplendi.

III. *Quandoquidem Filius Dei venit in Mundum, ut deleret peccatum, dici potest in his omnibus, que fecit, & que passus est, semper id unum spectare, quo pacto nos edoceret de his omnibus, que nos facienda, ferendaque sunt ad illud in nobis expiadum, atque delendum. Sed in Circumcisio Mysterio duo facit, quæ duplice sermonis partem possunt constitutere. Sustinet peccati puden-tem sub specie peccatoris, & sustinet peccati ponam sanguinem suum fundens in actu illo, qui summum partolum. Hæc nobis fuit imitanda. Ferendis nobis est puder peccati turpiditudin inherent. 2. Sustinet nobis est genera, quam mereatur criminis magnitudo. In primo puncto ostendendum est, JESUM CHRISTUM bifarium sustinere sceleris opprobrium, ibi enim videtur peccator in oculis Patri sui, qui posuit in eis iniurias omnia ne nos.*

(Isaiah. 53.) & omnes, qui videbant illum sumere peccati remedium, ipsum peccatoris esse censebant. Hinc ad ilium imitandum, nobis agnoscendum est peccatum nostrum, & in oculis Dei illum humiliiter confitendo, & in oculis hominum extrinsecus præ nobis forendo omnia veri poenitentis indica.

Pro parte altera. Filius Dei in Circumcisio Mysterio non solum passus est opprobrii peccati, verum etiam subiicit, serva mandata. *(Matthew. 19.)*

D 2 subi.

MI.